

Fiskeridirektoratet
Postboks 185 Sentrum
5804 Bergen

Deres ref:

Vår ref: 2005/357

Bergen 24.11.2008

Arkivnr. 321.3

Løpenr. 7421/2008

HØRING AV KYSTTORSKGRUPPENS RAPPORT MED FORSLAG OM REGULERINGSTILTAK MV FOR 2009

Det vises til brev fra Fiskeridirektoratet av 3. november 2008 vedlagt kysttorskgruppens forslag for 2009 der direktoratet ber om at evt. merknader til rapporten sendes Fiskeridirektoratet slik at disse mottas innen 26. november 2008.

Havforskningsinstituttet registrerer på sitt årlige trål-akustiske tokt langs kysten og i fjordene nord for Stad en stans i nedgangen, og tegn til bedring, av mengde kysttorsk nord for Lofoten. Fra Vestfjorden til Møre ser man derimot ingen tegn til bedring. Resultat fra bestandsberegninger der man også benytter biologiske data innsamlet fra fiskeriene viser en utflating eller stans i nedgangen for hele bestanden nord for Stad sett under ett, men ingen tegn til bedring. Denne forskjellen som fremkommer når man også benytter data fra fiskeriene kan skyldes de urapporterte fangstene, særlig fra fritidsfisket og i mindre grad turistfisket, som man tilsammen regner med utgjør ca. • - ¼ av den samlede fangsten av kysttorsk. Slike bestandsberegninger blir unøyaktige og beheftet med feil dersom ikke all fangst blir rapportert og registrert. Kysttorsken er imidlertid fortsatt på rødlisten ihht Det Internasjonale Naturvernforbund (IUCN) sine kriterier som benyttes av Artsdatabanken i klassifiseringen av truet av norsk fauna og flora. Dersom man har som mål å bygge gytebestanden opp til 70-80% av hva den var midt på 1990-tallet så må bestanden økes med minst 50% i forhold til dagens nivå bare for å komme ut av rødlisten. Vi kan derfor ikke slå oss til ro og være fornøyd med dagens bestandssituasjon, og ambisjonene bør dessuten være større enn det å komme ut av rødlisten.

Den viktigste merknaden fra Havforskningsinstituttet gjelder reguleringen av Borgundfjorden i gytetiden. Her er det behov for større vern. Instituttet mener også at Kysttorskutvalget ikke godt nok følger opp vedtatte verneprinsipper (eks. dokumentert viktig gytefelt, byrdefordeling mellom brukergrupper) når man tillater et nærmest fritt fiske av fartøy under 15 meter på det viktigste gytefeltet for kysttorsk nord for Stad i den sørlige delen av denne "bestandens" utbredelse. Havforskningsinstituttet har over flere år tatt biologiske prøver av torskefangstene på Bygrunnen, i Aspevågen og Borgundfjorden under gytefisket i mars-april. Andelen kysttorsk har vært rundt 90% de siste 7 årene (Figur 1). Vi er derfor sikre på at dette er et viktig gytefelt for kysttorsk, trolig det viktigste gytefeltet i Møre-Sør-Trøndelag regionen, med en blanding av fjordtorsk og vandrende kysttorsk, mer delaljert bestandsstruktur er ikke kjent. Men merkeforsøk og genetiske analyser tilsier at man heller ikke kan se bort fra at Borgundfjorden kan ha betydning som gytefelt for torsk

fra Vestlandet sør for Stad. En betydelig del av fangsten av kysttorsk nord for Stad i gytetiden blir tatt i området Helgeland-Møre (06-07) (Tabell 1). Innenfor en linje mellom Slinningsodden og Langevåg, inkl. Bygrunnen/Aspevågen mener Havforskningsinstituttet det bare bør tillates fiske med handsnøre i månedene mars-april de neste 5 år (Figur 2). Det bør samtidig gjennomføres jevnlig biologisk prøvetaking. For å sikre at gytetorsk kommer inn til sine gyteområder bør det også legges større restriksjoner på området like utenfor, dvs. i Hessafjorden. Her bør maksimum samlet (ett eller flere garn oppå hverandre) garnhøyde ikke overstige 100-120 masker. Det bør i dette området ikke fiskes med stolpesette garn eller nedsenkede garn med tau til blåser på overflaten (inkl. fløytgarn). Instituttets forslag til regulering av Borgundfjorden i mars-april vil også bidra til en rimelig byrdefordeling mellom de som berøres av tiltakene, dvs. yrkesfiskere og fritidsfiskere.

Instituttets erfaring fra seismikkskytingen utenfor Lofoten-Vesterålen i vår viser at det er regionale/lokale forskjeller når det gjelder når kysttorsken er ferdig å med gyte. Dette har også vært påvist i andre undersøkelser, og støttes av observasjoner fra fiskere. Prøvetaking i dette området viste at det fremdeles pågikk gyting etter 15. mai, ca. 5% av torsken drev fortsatt og gytte. Havforskningsinstituttet foreslår derfor at for alle reguleringer med 15. mai som dato, så endres dato til 1. juni. Det er videre viktig at Lofotoppsynet og andre tilsvarende oppsyn kan settes lokalt for å verne om gytingen til kysttorsk så lenge denne pågår. Om nødvendig må en slik bruk av oppsynet nedfelles i forskriftene for fisket i disse oppsynsområdene (eks. Lofoten).

Når det gjelder "Henningsværboxen" så mener Havforskningsinstituttet primært at denne bør opprettholdes med grenser slik det har vært og fungert i 2008. Instituttet har tro på at vern av et så viktig gytefelt for kysttorsk vil resultere i bedre rekruttering, og man kan ikke utelukke at denne reguleringen har bidratt til en utflating og viss bedring av registrerte forekomster av 2-4 åringer fra Vestfjorden og nordover. Sekundært kan instituttet stille seg bak forslaget til Kystorskutvalget om den foreslåtte justeringen av "Henningsværboxen" og fjordlinjen vest til Stamsund såfremt nødvendige midler blir stilt til rådighet for at en tilfredsstillende biologisk prøvetaking blir iverksatt, og at Fiskeridirektoratet kan forby fiske også utenfor "boxen" dersom vesentlige innslag av kysttorsk i fangstene.

Et flertall i Kystorskutvalget går inn for å øke minste maskestørrelse i garn i fisket etter torsk innenfor fjordlinjene til 168 mm (7,5 omfar). Instituttet har sett litt nærmere på dette, bl.a. på grunn av Sametingets innspill. Nyere seleksjonsforsøk med garn viser en proporsjonalitetsfaktor på i underkant av 3.0 mellom den torskstørrelse som samsvarer med "L10" for venstre side av den normalfordelte seleksjonskurven og maskestørrelsen (basert på Huse *et al.* 2000). Med en minimum maskestørrelse på 168 mm blir L10 lik 56 cm, dvs. at slike garn også kan holde igjen/fange 10 % av torsken som er mindre enn dette. Ved fastsettelse av minste maskestørrelse bør man ta hensyn til at en stor del av torsken skal være kjønnsmoden før den beskattes. I vedlagt innspill fra Sametinget stemmer L10=56 cm bra overens med den størrelse på kysttorsken der 50% er kjønnsmoden (jfr. notat fra Sametinget). Instituttet støtter derfor en økning av minste maskestørrelse i garn i fisket etter torsk innenfor fjordlinjene til 168 mm (7,5 omfar).

I hele landet innenfor fjordlinjene bør maksimum garnhøyde ikke overstige 120 masker i perioden 1.2-30.6., og i samme områder bør det heller ikke fiskes med stolpesette garn eller nedsenkede garn med tau til blåser på overflaten (inkl. fløytgarn).

Havforskningsinstituttet har ved flere tidligere anledninger tatt opp nødvendigheten av riktig oppgitt fangstposisjon. Dette er helt nødvendig for at instituttet og ICES skal kunne få et riktig bilde av forholdet mellom kysttorsk og nordøst-arktisk torsk og for at bestandsberegningene skal stemme med virkeligheten.

Dersom man også bedre skal kunne beregne effektene av reguleringene, så bør det noteres om fangsten er tatt innenfor eller utenfor dagens geografiske reguleringsgrenser. Instituttet er derfor godt fornøyd med at Kysttorskutvalget går inn for at landings- og sluttседler påføres hvilken lokasjon fangsten er tatt i, og om fangsten er tatt innenfor eller utenfor fjordlinjene, og helst så vi også at informasjon om fangster er tatt innenfor eller utenfor grunnlinjen og 4-milen blir påført landings- og sluttседler.

Når det gjelder lokasjoner for torskeoppdrett, bruk av yngel som stammer fra lokal/regional foreldrefisk og restriksjoner på transport av torsk inkl. yngel mellom regioner så vises det til tidligere uttalelser fra instituttet.

Vennlig hilsen

Ole Arve Misund
Forskningsdirektør

Einar Dahl (sign.)
Programleder

./.. Vedlegg